

Eik vísir leysasøgum um húsagang aftur

Onki hald er í leysasøgum um, at Eik Banki skal vera komin í trupulleikar. Eik hevur gott gjaldføri og høgan solvens, og onki er hent, ið ávirkar figgjarligu støðu bankans ella vánirnar hjá Eik

BANKI

Áki Bertholdsen

Onki hald er í leysasøgum um, at Eik er á veg at fara á heysin, sigur bankin í dag.

- Eik hevur gott gjaldføri og høgan solvens, og onki er hent, ið ávirkar figgjarligu støðu bankans ella vánirnar hjá Eik, sigur bankin í tíðindaskrivi.

Tað var leygarkvöldið, at leysasøgur fóru at ganga um, at Eik verður koyrdur á húsagang klokkan 11 í dag.

Marner Jacobsen, forstjóri í Eik Banka

Tað var rættiliga skjótt, at boðini fóru víða um, bæði við teldubøvum og í SMS boðum.

Men hetta avsannar Eik-bankin staðiliga í dag.

Bankin sigur í tíðindaskrivi, at ørkymlað viðskiftafólk hava fleiri ferðir ringt til starvsfólk hjá Eik í

dag at fregnast eftir, hvat er í hesum leysasøgum um, at bankin er komin í so stórar trupulleikar, at hann fer á heysin í morgin.

- Onki hald er í hesum søgum, ið helst bert hava til endamáls at skaða bankan og ræða kundar og samstarvsfelagar okkara, sigur

Marner Jacobsen, forstjóri í Eik Banka.

Hann vísir á, at støðan á altjóða figgjarmarknaðinum merkist sjálvandi eisini í Eik, men at bankin er sterkur og at sum heild er støðan góð og stöðug.

- Gjaldførið hjá Eik er gott. Tann 26. september 2008 var gjaldførið í Eik-samtakinum 2,5 milliardir krónur og solvensurin fyri samtakið er 12,5%. Móðurfelagið í samtakinum, Eik Banki P/F hevur ein solvens uppá 20,6%, sigur Marner Jacobsen.

Sagt verður eisini, at Hans Laksá, ríkisgóðkendur grannskoðari og stjóri í grannskoðaravirkinum Rasmussen & Weihe, vátta skrivliga í dag, at útrokningarnar hjá Eik eru rættar og at hann ikki er kunnugur við viðurskifti, ið kunnu seta spurnartekin við soliditet bankans.

Forstjórin í Eik upplýsir harumframt, at raksturin í

bankanum gongst sum ætlað.

- Ongi stór tap hava rakt bankan, og ongir tilburðir eru farnir fram, ið broyta figgjarligu støðuna ella vánirnar hjá Eik, staðfestir hann.

Marner Jacobsen sigur, at vanliga ger Eik ikki viðmerkingar til leysasøgur. Men í lötuni er órógv á marknaðinum, og tí hevur bankin gjørt av at gera viðskiftafólk og samstarvsfelagar varugar við, at púra onki hald er í leysasøgum um, at Eik er í trupulleikum.

Rætt av Eik Banka at avsanna

Tað var rætt av Eik Banka at fara út og avsanna leysasøgurnar um, at bankin skuldi vera á veg á heysin. Hetta sigureinfiggjarfrøðingur, sum Rás 2 hevur tosað við.

- Ongi tekin eru um, at Eik ella aðrir føroyskir peningastovnar hava trupulleikar. Teir hava gott gjaldføri, og tað er hetta, sum er avgerðandi munurin millum føroysku og útlendsku peningastovnarnar, sum eru farnir á heysin ella hava havt trupulleikar. Alt týðir eisini uppá, at føroysku peningastovnarnir vísa tað neyðuga varsemi, og at útláns-porteføljan er í lagi, sigur figgjarfrøðingurin við rás 2.

Viðmerkingar til ummælið hjá Hanus Kamban av Smettihjartanum

AGNAR ARTÚVERTIN

agnarster@gmail.com

Eg fór undir at umseta Poe fyri umleið tólv árum síðani. Tá var eg sekstan ár. Sjálvandi dugdi eg illa at byrja við.

Eg havi eisini útgivið týðingina av Kafka – kendu søguna "Umskapanin". Hon varð væl og virðiliga rættlisin. Redigerað aftur og fram í tvey ár, bæði av týskkønum og av einum føroysktlærara. Bókina hevði ein føroyskur sniðgevi sett saman, og henda bókina er upp á allar mátar væl úr hondum greidd av einum føroyskum redaktøri og útgevara.

Poebókin hevur verið í gerð í rættiliga langa tíð. Og tá ein við jøvnum millumbilum hevur trivið í aftur somu týðingar í tólv ár, er kanska ringt at siggja tær objektivt – og tiskil at lúka onkrar villur úr, ið ein ikki hevði sæð, av tí at ein hevur vant seg við at siggja tær. Hevði forlagið átt fleiri pengar til rættlesarar, hevði úrslitið verið munandi betri.

Eg fari at viðganga, at hetta við at útgeva á egnum forlagi er strævið, og at hetta arbeiði hevur møtt

meg almikið – at samskipa prent, grafikk og flutning – og at eg tí ikki havi givið ymiskum smávillum ans. Tó má eg viðganga eitt – at eg havi havt trupulleikar av øllum sjómannatosinum í søguni "Niður í meldurstreymin".

Hanus nevnið í sínum ummæli í týðingini 14 dømir um villur, harav 7 eru úr "Niður í meldurstreymin". Tiskil haldi eg meg ikki fara skeivan, tá eg sigi, at júst tann týðingin er Svartiper í savninum, og at tað er vegna alt sjómannatosið, sum føroyingar eiga 100 ferðir so nógv orð fyri sum onglendingar, nøvn fyri skip og bátar osfr.

Í ævisøguni, sum Hanus skrivaði um Janus Djurhuus, nevnið hann eina gamla, føroyska týðing av "A Descent Into the Mael-Ström", týðarin ókendur. Tann týðingin fløkist ikki í gomlum orðingum og nøvnum fyri ymiskt, sum hevur við havið at gera. Men hevði nakar týtt so leyst í dag, hevði viðkomandi verið lagdur undir at útgivið falskar týðingar, ella týðingar, sum viku so nógv frá upprunatekstinum, at einki var eftir.

Eg veit, at Hanus hevur týtt poesøgur sjálvur, og at hann hevur nógv

sermerktar meiningar um føroyskt mál, og sum kappingarneytin hjá honum Carl Jóhan Jensen eisini hevur. Men onkuntíð er tað sum um teir halda seg vera einastu høvundar i Føroyum, sum duga at skriva føroyskt og harvið eisini hava einkarættin til hetta skriftmálið. Tí fari eg eisini at gera onkrar viðmerkingar til ummælið hjá Hanusi av týðingini. Hanus filist á týðingina av Ligeiu. Eg veit ikki hví? Hana haldi eg vera eina av teimum frægastu. Mestur hugsar Hanus um onkrar langar setningar, har eg havi bent skeivt. So sum t.d. hesin:

"Eg vildi sissa hana – tosa upp í lag við hana – men við einum so ógvusliga gløðandi eldhuga elskaði hon lívið – lívið – einans lívið – at uggi og skilagóð tala mundu vera býttisskapur at royna seg við." (bls. 108)

Men eg gjørdi tað við vilja. Eg royndi at laga týðingina til soleiðis sum føroyingar tosa í dag – royndi at kvinka hana nærri ímóti okkara samtíð – av tí at so nógv var føroyskar týðingar í dag verða lagdar undir at hava ov stirvið mál, og siga

t.d. "meg droymdi", "mær dármar" osfr. Eg og fleiri við mær halda hetta vera skeivt, tá tey flestu í dag siga "eg dámi" osfr.

Men nú siggi eg so, at hesin máttin at gera tað uppá ikki verður sæddur við vælvild – ella í øllum førum ikki við poetekstum. So veit eg tað til eina aðru ferð.

Men eg dugi einki galið at hoyra í "konu og systur andaða".

"Andaði" merkir jú "tann deyði". Eg royndi at fáa tað at ljóða so formligt sum gjørligt, av tí at Poe er rættiliga formligur altíð. Og tað vóru tey eisini tá í tíðini.

Eg umseti einastaðni í bókini: "...on the shrine of the most passionate devotion" til "...á altari hina físu hámeting". Hetta dármar Hanusi ikki. Eg veit ikki hví. Sjálvur helt eg meg vera slopan stak væl frá tí.

Og Hanus skrivur:

"...og um ein týðari partú vil umseta eitt persónsnavn sum tað anglosaksiska Ethelred, kann tað ikki á føroyskum eita Aðalreyði."

Hví ikki, havi eg hug at spyrja? Tað er jú sama navn, bara á føroyskum í

staðin fyri á enskum. Eg haldi eisini tað situr rættiliga væl – næstan sum eitt ordiligt navn.

Í bók síni "Ferð mín til Jorsala" (sum mær dármar (eg dámi) sera væl og enntá havi lænt heitið á til eina stuttsøgu) umsetir Viderø ofta nøvn til føroyskt og flytir nøvn og heitir yvir í føroyskt. Eitt dømi er "castle", sum hann kallar "kastell". Hetta dármar mær stak væl. Eg havi ofta hug at gera tað sama, eisini við nøvnum. Eg haldi tað ríkar tað føroyska málið – bara tey nýggju orðini og nøvnini verða bend á føroyskum. Hanus skrivur:

"Eitt dømi [um vánaliga týðing] er tann langa stuttsøgan "Gullklukkan", sum bæði snýr seg um at týða dulskrift og um at brúka skynsemi og skilvísni til at gera hetta."

Hanus nevnið einki dømi úr hesi týðingini, so eg veit ikki, hvat hann hugsar um. Kanska hugsar hann um, hvussu Jupiter tosar.

Í søguni er ein nekari, sum í upprunahandritinum tosar sum nekarar gjørdi í USA tá – "ain'" í staðin fyri "ain't" osfr. Og siga eisini "g" í staðin fyri "k" osfr. Hetta havi eg roynt at fingið við í minari týðing,

so at úrslitið er eitt málbrigdi, sum ikki er til, av tí at føroyingar ongantíð hava innflutt trælir úr Afrika. Men eg havi bara gjørt tað, sum aðrir týðarir, t.d. danskir, hava gjørt, og uttan hetta hevði søgan mist nokkso nógv. The Gold-Bug er ein søga, sum næstan skal lesast á amerikanskum. Eg skal vera fyrstur til at viðganga, at grafikkurin í bókini er ikki sum eg vildi hava hann. Hetta er tí eg brúkti eina prentsmiðju í Pólandi.

Men tá ein ikki hevur ráð at gjalda at prenta bókina í Føroyum, vegna ov lítlan stuðul, ja so noyðist ein at taka við næstbesta póllenska ella kinesiska tilboðnum. Tað sama við grafikaranum – ein bílig amerikansk grafikarinna.

Tó eri eg sjálvur stak nøgdur við júst permuna av Poe. At Hanus ikki dármar hana, er kanska ikki av sjálvari permumyndini, men kanska heldur av góðskuni? Men eg skal ikki finnst ov nógv at ummælinum hjá Hanusi. Takk fyri kritikkin, Hanus. Kanska verður annað upplag prentað, og tá verða allar rættingar tiknar við.